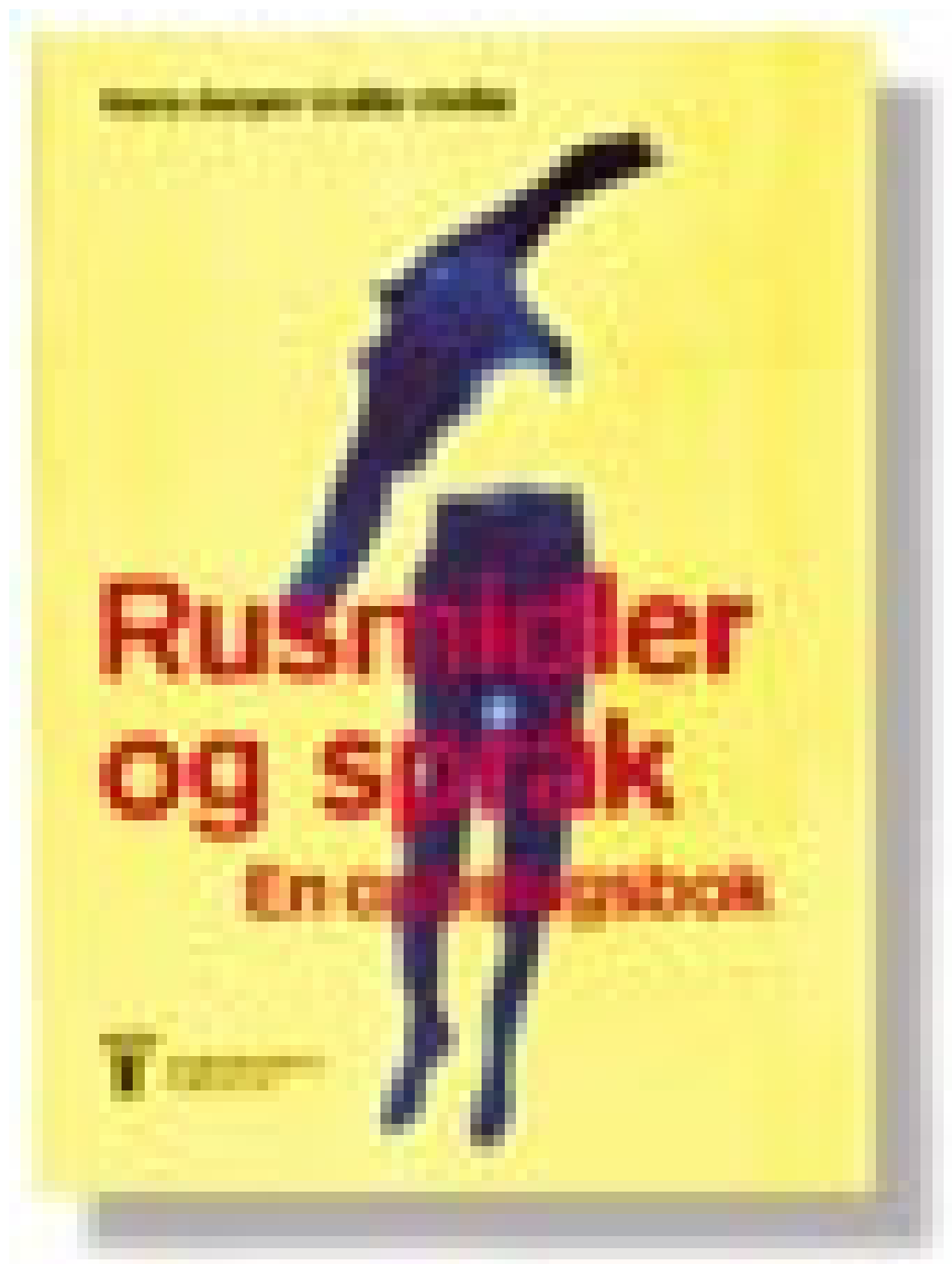

Rusmidler og språk

BOKOMTALER

Bokens hensikt er å gi en oppdatert oversikt over ulike rusmidler. Intensjonen er således at den kan brukes som en fagbok for alle som er opptatt av rus, rusmidler og rusproblemer. Boken er skrevet på lettest norsk, er til dels meget velskrevet og korrekt språklig, selv om enkelte mindre glipp forekommer. Den har ingen illustrasjoner eller tabeller i vanlig forstand.

Boken *Rusmidler og språk* består av to hoveddeler. I første del gis en kort generell beskrivelse av stoff med misbruks- og avhengighetspotensial og deretter gjennomgås de enkelte stoffgrupper og de enkelte stoff som hører inn under disse gruppene. I den andre delen har forfatteren en del generelle betraktninger rundt kultur, rus og språk knyttet til rusmiddelbruken. Denne delen inneholder også en ordliste med forklaringer samt en oversikt over medikamenter, rus- og nytelsesmidler med synonyme slagnavn.

I bokens første del presenteres viktige sider ved rusmidlene. Beskrivelsen av enkeltstoffenes utbredelse og bruk, rusens symptomer, diskusjon av bivirkninger under rus og langtidsvirkninger inkludert avhengighetspotensial i noen tilfeller. Det som sies har stort sett støtte i publisert faglitteratur, men noe er vesentlig anekdotisk fundert. Enkelte opplysninger er noe misvisende, f.eks. at GHB har amfetamin- og ecstasyliknende virkninger, andre er mer upresise, f.eks. hvordan MDMA omsettes i kroppen. Det samme må kunne sies om anabole steroider i relasjon til aggresjon/vold. Forfatteren gir for det meste en balansert og nøytral fremstilling av de forskjellige sidene ved rusmidlenes virkninger og blir sjelden verken for moralsk fordømmende eller liberalistisk aksepterende.

Det sier seg selv at man vil savne en del opplysninger når et så stort område skal presenteres på relativt få sider. Det gjelder noen viktige effekter av enkeltstoffer, men først og fremst en generell diskusjon av de generelle virkningene av rusmidler. Rusvirkningene av alle stoff og deres skadelige konsekvenser kunne med fordel fått en generell samlet beskrivelse. Det samme gjelder for begrepene avhengighet, abstinens og toleranseutvikling. Forfatteren burde kanskje i mindre grad ha vektlagt betydningen av såkalt fysisk avhengighet som et sentralt fenomen og et viktig trekk ved de enkelte rusmidlene.

For en leserkrets av leger og annet helsepersonell kan boken være nyttig som introduksjon for de som har liten eller nærmest ingen kjennskap til stoffet fra før. Som kilde til informasjon for de med noe bakgrunn fra rusmiddelfeltet blir boken fort, etter min vurdering, for overflatisk, ufullstendig og usystematisk. Bokens første del vil således ikke være egnet som oppslagsbok for denne gruppen. Annen del derimot vil nok ha betydelig større nyhetsverdi for alle og anmelderen er imponert over de utarbeidede oversiktene over rustermene. Dette tror jeg representerer en unik samling av norske rusrelaterte uttrykk, som kan være meget nyttig, og som kan være grunn god nok til å anskaffe boken.

JørgMørland

Statens rettsstoksikologiske institutt

Publisert: 20. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. september 2026.